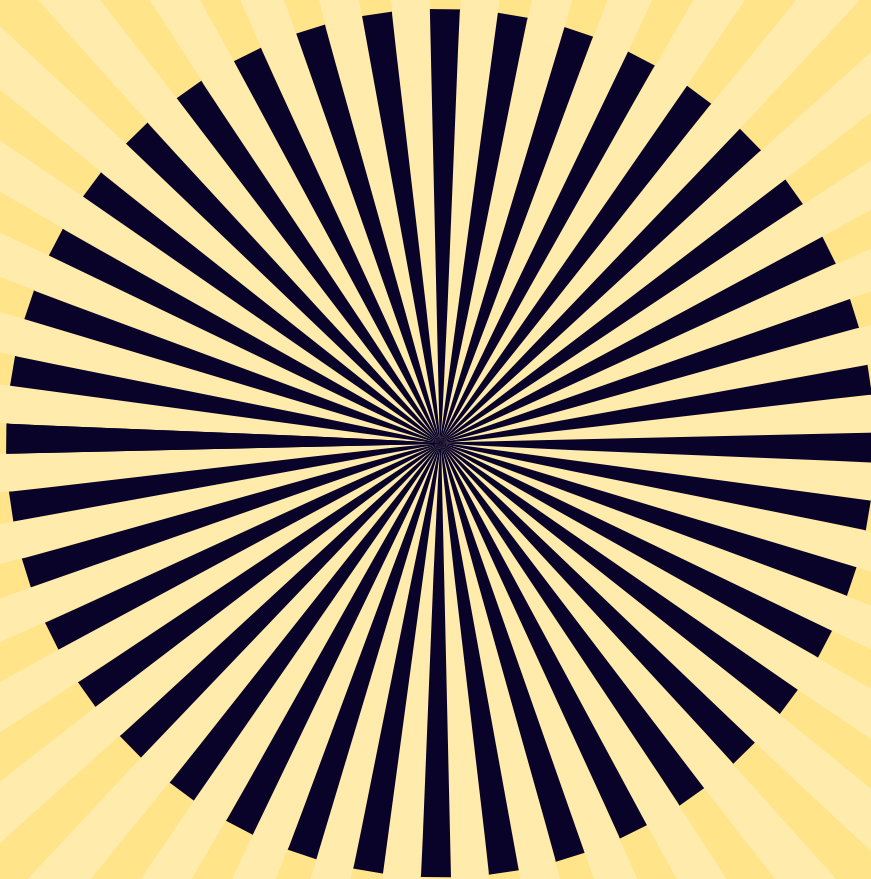

Ε&ΕΝ CENTRAAL

DE
PERFECTE

LES

DOCENTENHANDLEIDING EXTRA

Schuldig of Onschuldig?

Over deze les	
Vak	Maatschappijleer of burgerschap
Niveau	Bovenbouw havo en vwo
Titel les	Schuldig of Onschuldig?
Onderwerp	Wat is een feit en wat is waarheidsvinding?
Voorkennis	Het is handig als leerlingen de begrippen schuldvraag, justitie, openbaar ministerie (OM) en vonnis kennen
Lengte	60 minuten, minimaal 45 minuten
Aantal leerlingen	32 (8 groepjes van maximaal 4 leerlingen)
Benodigheden	• Beamer plus scherm of digibord, pc met internet en de PowerPoint voor niveau Extra • Een lokaal met tafels in groepjes van 2 tot 4 leerlingen (maximaal 4 leerlingen per • 1 dossier per groepje • 10 post-its (38x51 mm) en één fiche per groepje

DOCENTENHANDLEIDING

SCHULDIG OF ONSCHULDIG

Samenvatting

In deze les ontdekken leerlingen wat feiten en waarheidsvinding met elkaar te maken hebben. Daartoe beoordelen ze informatie die een belangrijke rol speelde in de rechtszaak tegen verpleegster Lucia de Berk (in deze les bewust Amanda H. genoemd). Nadat leerlingen hebben besloten dat de verdachte schuldig of onschuldig is, krijgen leerlingen het echte verhaal te horen. Aan het eind van de les realiseren leerlingen zich dat voor waarheidsvinding sommige feiten belangrijker zijn dan andere, en dat voor het achterhalen van de waarheid een juiste interpretatie van feiten essentieel is.

Kennisdoel

Leerlingen:

- weten wat een feit is;
- weten dat feiten iets anders zijn dan de waarheid;
- krijgen inzicht in de relatie tussen feiten en waarheidsvinding.

Vaardighedendoel:

Leerlingen kunnen:

- onderscheid kunnen maken tussen relevante en niet-relevante feiten;
- informatie juist kunnen interpreteren;
- goed luisteren;
- eigen interpretatie duidelijk kunnen verwoorden.

Dia	Inhoud
Start ± 5 min.	
1	Bij binnenkomst staat de dia al op het scherm. Jij bepaalt of leerlingen zelf ergens mogen plaatsnemen of dat je zelf zitplekken toewijst. Maak groepjes van 2 tot 4 leerlingen. Je zegt: “Hallo allemaal. Komende les hebben jullie een ontzettend belangrijke taak. Jullie zijn voor even rechter en moeten de waarheid achterhalen over een vrouw die verdacht wordt van verschillende moorden. Wik en weeg feiten uit deze waargebeurde zaak en beslis dan of de verdachte schuldig is.
2	Tekst dia: Wat hebben feiten en waarheidsvinding met elkaar te maken? Je blijft stil terwijl leerlingen enkele seconden naar deze dia kijken. Je zegt: “Het achterliggende doel van deze les is dat je kunt uitleggen wat feiten en ‘de waarheid’ met elkaar te maken hebben.” Je vraagt de klas: “Waar hebben jullie als rechter feiten voor nodig?” Uiteindelijk moet het antwoord hier ongeveer op uitkomen: <i>Feiten zijn nodig om de waarheid te achterhalen. Als een rechter zich niet op (relevante) feiten baseert, weet hij niet wat er werkelijk is gebeurd. In dat geval veroordeelt hij een onschuldige of spreekt hij een schuldige vrij.</i>
3	Zet de introductievideo aan.
Aan de slag ± 35 min.	
4	De handleiding van de werkvorm staat in de dossiers van de leerlingen. Let op! Het dossier is op een bepaalde manier gevouwen. Leerlingen openen eerst de uitleg en vanuit daar kunnen ze rechtsboven het dossier uitvouwen. Voor het verloop van de les is dit van groot belang. Geef na 20 minuten een seintje dat de tijd voorbij is. Geef aan dat de komende minuut elk groepje zijn of haar definitieve beslissing moet bepalen: <i>schuldig of onschuldig.</i>

5	Vonnis Turf op het bord de uitslag of gebruik een digitale tool.
6	Vonnis <i>Onderwijs-leer-gesprek</i> over het vonnis van de leerlingen Leerlingen hebben nu de gelegenheid hun keuze toe te lichten en vragen te stellen. Mogelijke bespreekpunten (naast vrije inbreng voor de leerlingen): • welke feiten wogen zwaarder dan andere? Waarom? • welke feiten zetten op het verkeerde been? • is het mogelijk op basis van deze informatie een goede keuze te maken? • maakt het voor je oordeel uit in welke volgorde je de kaarten leest? • stel, de rechter blijft twifelen of de verdachte schuldig is: wat moet hij dan besluiten?
Het echte vonnis ± 5 min.	
7	Leerlingen krijgen nu het echte verhaal te horen, namelijk het verhaal van Lucia de Berk. Druk op een van de keuzes die de klas (of groep) heeft gemaakt. Hierna zeg je: “Het echte vonnis, oftewel de waarheid in deze zaak, volgt nu. Let goed op”. Start de video via YouTube* Er is een klein verschil tussen versie schuldig en onschuldig van de video Schuldig of onschuldig. In versie onschuldig zegt Stijn Franken: “De meesten van jullie hebben uiteindelijk een juist oordeel geveld”. In versie schuldig zegt hij: “Een aantal van jullie heeft de waarheid achterhaald”. Na het bekijken van het filmpje zeg je: “Lucia werd aanvankelijk veroordeeld tot levenslang. Een professor en zijn zus, een verpleeghuisarts, ontdekten dat er allerlei fouten waren gemaakt door justitie. De moorden waar Lucia van werd beschuldigd waren helemaal geen moorden, maar bleken natuurlijke sterfgevallen. Rechters bekeken haar zaak opnieuw, en spraken Lucia vrij.” Alternatief: Vraag leerlingen het dossier om te draaien. Daar lezen ze het echte verhaal over Lucia de Berk. *)Even Centraal heeft geen rechten van de video's en ze dienen op YouTube bekeken te worden. Even Centraal is niet verantwoordelijk voor de inhoud.

Het echte verhaal ± 5 min.**8****Zeg het volgende:**

“Nu komt degene over wie jullie beslist hebben aan het woord. Lucia de Berk zelf heeft dus ook nog een videoboodschap voor jullie. Toen ze in de gevangenis zat kreeg ze een beroerte waardoor ze deels verlamd raakte en moeilijk kon spreken. Dat merk je nog aan hoe ze praat.

Kijkvraag: welke boodschap heeft ze voor jullie m.b.t het doel van deze les? Wat was dat doel ook alweer?

Zet daarna de video aan door op het symbool te drukken.

*) Even Centraal heeft geen rechten van de video en ze dienen op YouTube bekeken te worden. Even Centraal is niet verantwoordelijk voor de inhoud.

Afsluiting ± 5 min.**9****Je wijst naar de dia en zegt:**

“Denk 1 minuut in stilte na en maak dan de volgende zin af op een los blaadje. Zet je naam erop geef deze aan mij.

Kies vijf blaadjes uit en lees deze voor

“Wie is het hier niet mee eens? Waarom niet? Wat is een betere formulering?”

Bij een proefles leverde dit o.a de volgende formuleringen op

- dat feiten niet automatisch de waarheid opleveren
- dat niet alle feiten relevant zijn om de waarheid te achterhalen
- dat feiten nodig zijn voor de waarheid, maar dat je ze daarnaast ook juist moet interpreteren

Als je het idee heb dat er genoeg ‘goede’ antwoorden geformuleerd zijn en nieuwe antwoorden neerkomen op wat al gezegd is, ga je na of er nog vragen zijn. Hierna rondt je de les af.

www.even-centraal.nl / info@evencentraal.nl